

POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

w sprawie adwokata K. S.

obwinionego o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 80 ustawy – Prawo o adwokaturze w zw. z § 1 ust. 2 Zbioru zasad etyki adwokackiej i godności zawodu po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu w dniu 19 marca 2025 r.

wniosku obrońcy o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2023 r. sygn. akt II ZO 8/22

na podstawie art. 430 § 1 k.p.k. i art. 429 § 1 w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 390)

postanowił:

pozostawić wniosek bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 6 października 2020 r. sygn. akt II DSI 44/20 oddalił – jako oczywiście bezzasadną – kasację obrońcy od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury z dnia 8 czerwca 2019 r. sygn. akt [...].

Wnioskiem z dnia 24 maja 2021 r. obrońca obwinionego wystąpił o wznowienie postępowania zakończonego powołanym wyżej postanowieniem.

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 7 lutego 2023 r. sygn. akt II ZO 8/22 pozostawił powyższy wniosek bez rozpoznania. W uzasadnieniu tego orzeczenia Sąd Najwyższy wskazał, że wnioskodawcę wezwano w trybie art. 120 k.p.k. do uzupełnienia braku formalnego wniosku przez doręczenie w terminie 7 dni upoważnienia do obrony obwinionego, obejmującego właściwe umocowanie do działania w sprawie. W określonym terminie wnioskodawca braku tego nie uzupełnił i nie wykazał umocowania do występowania w postępowaniu wznowieniowym.

Wnioskiem z dnia 27 czerwca 2023 r. obrońca obwinionego zwrócił się o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2023 r. sygn. akt II ZO 8/22 oraz o zawieszenie wykonania orzeczonej kary wydalenia z adwokatury do czasu rozpoznania tego wniosku. W uzasadnieniu wniosku wskazał, że „w przedmiotowej sprawie naruszono przepisy prawa Unii Europejskiej”, tj. art. 2 i 6 Traktatu o Unii Europejskiej, art. 47 Karty praw podstawowych, art. 6 Europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Naruszenia te polegały na tym, że sędziowie nie informowali obwinionego o prawie Unii Europejskiej, ukarano osobę leczącą się psychiatrycznie „umorzeniem postępowania tylko dlatego, że osoba ta nie potrafiła przedłożyć prawidłowego pełnomocnictwa, czym spowodowano utrzymanie w mocy wyroku wydanego przez neo-sędziego”, który zgodnie uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r. sygn., akt I KZP 2/22 nie był osobą uprawnioną do orzekania. Nadto wnioskodawca wskazał, że postępowanie to stanowi przykład hiper-formalizmu, bowiem sędziowie, którzy powzięli wiadomość, że obwiniony działa bez obrońcy i jest osobą „chorą psychiatrycznie” nie wyznaczyli mu obrońcy z urzędu, co spowodowało „upadek” wniosku o wznowienie postępowania i pozbawiło obwinionego prawa do rzetelnego procesu.

Uzasadniając wniosek „o zawieszenie obwinionemu wymierzonej kary dyscyplinarnej” obrońca wskazał, że kasację w jego sprawie wydała osoba nieuprawniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o wznowienie postępowania prowadzonego przed Sądem Najwyższym i zakończony postanowieniem o pozostawieniu bez rozpoznania wniosku o wznowienie postępowania kasacyjnego, jako niedopuszczalny, należało pozostawić bez rozpoznania.

Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 20 maja 2010 r. sygn. akt V KO 47/10 przyjął, że „nie jest możliwe wznowienie, zarówno na wniosek strony, jak i z urzędu, samego postępowania o wznowienie, zakończonego uprzednio prawomocnym orzeczeniem sądu o oddaleniu wniosku strony lub o braku podstaw do wznowienia *ex officio*” (podobnie: postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 8 lutego 2011 r. sygn. akt III KO 99/10, z dnia 13 sierpnia 2014 r. sygn. akt V KO 23/14 oraz z dnia 24 marca 2021 r. sygn. akt I KO 10/21). Powyższe stwierdzenie Sąd Najwyższy wywiódł z tego, że wznowienie dotyczy „postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem”, zaś z systematyki przepisów k.p.k. wynika, że określenie „postępowanie sądowe” należy rozumieć jako „postępowanie w przedmiocie procesu, a więc odnośnie do odpowiedzialności prawnej określonej osoby, w tym i dopuszczalności procedowania w tej materii”. „W przypadku postępowania o wznowienie jego przedmiotem nie jest odpowiedzialność prawna ani inna kwestia uboczna niezwiązana z postępowaniem odnośnie do tej odpowiedzialności, lecz problem istnienia podstaw do samego wznowienia procesu, w sytuacji gdy zagadnienie odpowiedzialności prawnej jest już rozstrzygnięte prawomocnym orzeczeniem sądu” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 października 1997 r. sygn. akt II KZ 129/07).

Skoro zatem w analizowanej sprawie o sygn. akt II ZO 8/22 nie doszło nawet do oddalenia wniosku o wznowienie postępowania, a postępowanie zakończyło się pozostawieniem tego wniosku bez rozpoznania (z uwagi na brak umocowania wnioskodawcy), to również w takiej sytuacji procesowej argumentacja zawarta w powołanych wyżej orzeczeniach Sądu Najwyższego zachowuje aktualność, a rozważanie kwestii wznowienia tego postępowania nie jest dopuszczalne.

Jednocześnie wymaga odnotowania, że będąca autorką wniosku o wznowienie postępowania z dnia 27 czerwca 2023 r. adwokat A. M. dołączyła do tego wniosku pełnomocnictwo udzielone jej przez K. S.. Upoważnia ono do reprezentowania mocodawcy „w sprawie o uchylenie postanowienia Sądu

Najwyższego z dnia 9 maja 2023 r. (IV KK 107/23), w trybie art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej w zw. z art. 90 i art. 8 ust. 2 Konstytucji RP”. Wskazane pełnomocnictwo nie dotyczy zatem sprawy zainicjowanej wnioskiem o wznowienie postępowania z dnia 27 czerwca 2023 r. Niemniej ze stanowiska K. S. zawartego w piśmie z dnia 12 grudnia 2023 r. wynika, że jest on świadomy działań podejmowanych w niniejszej sprawie przez wymienioną adwokat i je akceptuje. Sąd Najwyższy w niniejszym składzie podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 29 listopada 2018 r. sygn. akt IV CSK 375/17, zgodnie z którym „świadome tolerowanie działania innej osoby jako pełnomocnika, przejawiające się wiedzą o takim działaniu i brakiem wobec niego sprzeciwu, może być uznane za konkludentne udzielenie pełnomocnictwa”. Taka sytuacja zaistniała w niniejszej sprawie.

Z kolei wniosek o wstrzymanie wykonania kary orzeczonej wobec K. S. orzeczeniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury z dnia 8 czerwca 2019 r. sygn. akt [...] został pozostawiony bez rozpoznania, bowiem nie dotyczy on orzeczenia, co do którego został złożony wniosek o wznowienie postępowania.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[M. T.]

[a.ł.]